

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Maximus Grup”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orașului Vadul lui Vodă, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Maximus Grup” cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 20 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-147/24
nr. PIGD 2-22174968-01-3r-14062024)*

Dreptul terțului obligatoriu de a depune cerere de alăturare la apel prin prisma art. 205, alin.(1), alin. (2) și alin. (5) din Codul administrativ.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. C. Guzun
Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici

06 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Maximus Grup”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 30 noiembrie 2022 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiune în procedura contenciosului administrativ împotriva Consiliului orașului Vadul lui Vodă cu privire la anularea actului administrativ.

2. Prin încheierea din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost atrasă în proces, în calitate de terț SRL „Maximus Grup”.

3. Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin hotărârea din 11 octombrie 2023 a admis acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și a anulat decizia Consiliului orașului Vadul lui Vodă nr. 4/5.2 din 24 august 2022 cu privire la stabilirea relațiilor funciare, beneficiar SRL „Maximus Grup”, ca fiind ilegală.

4. În data de 18 octombrie 2023 Consiliul orașului Vadul lui Vodă a depus apel nemotivat, iar în data de 04 ianuarie 2024 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 11 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

5. În data de 20 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Maximus Grup” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 11 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

6. Prin încheierea din 16 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Maximus Grup”, pe motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel.

7. Încheierea instanței de apel din data de 16 ianuarie 2024 a fost contestată cu recurs de către SRL „Maximus Grup”.

8. Prin decizia din 06 martie 2024 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul depus de SRL „Maximus Grup” și s-a menținut încheierea din 16 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

9. În data de 29 martie 2024, SRL „Maximus Grup” a depus cerere de alăturare la apelul depus de Consiliul orașului Vadul lui Vodă, solicitând admiterea apelului Consiliului orașului Vadul lui Vodă și casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii privind respingerea cererii de

chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

10. Prin încheierea din 20 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă cererea depusă de SRL „Maximus Grup” de alăturare la apelul depus de Consiliul orașului Vadul lui Vodă împotriva hotărârii din 11 octombrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

11. Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel în data de 31 mai 2024, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Maximus Grup” a depus recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi decizii privind admiterea cererii de alăturare la apelul depus de Consiliul orașului Vadul lui Vodă.

12. În argumentarea cererii de recurs a indicat că, încheierea contestată este ilegală, instanța de apel la adoptarea acesteia nu a ținut cont de prevederile art. 195 din Codul administrativ în colaborare cu art. 361 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 6 § 1 CEDO, bazându-se pe aprecierea eronată și incompletă în raport cu circumstanțele cauzei.

13. Reprezentantul SRL „Maximus Grup” a susținut că, prin încheierea adoptată, instanța de apel a dat dovadă de un formalism excesiv, astfel societatea fiind lipsită de dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 CEDO, or orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 191, alin. (5), lit. b) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

15. Art. 195 din Codul administrativ stabilește că:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

16. Art. 205 alin. (1), alin. (2) și alin. (5) din Codul administrativ statuează următoarele:

„La examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză. Orice terț atras în proces poate înainta atât cereri procesuale, cât și cereri de alăturare la cererea reclamantului sau pârâtului cu privire la fondul cauzei.

Dacă un terț participă la raportul juridic litigios în așa fel încât hotărârea instanței de judecată ar interveni direct în drepturile lui, atunci această persoană terță trebuie atrasă în proces. Această prevedere se aplică, în special, când:

a) o persoană contestă actul administrativ individual favorabil eliberat unui terț sau cere constatarea nulității acestuia;

b) o persoană contestă un act administrativ individual defavorabil emis la cererea unui terț sau cere constatarea nulității acestuia;

c) o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual defavorabil pentru un terț;

d) o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual favorabil pentru ea și favorizarea poate fi acordată numai o singură dată sau doar pentru un număr limitat de persoane.

Terțul atras în proces poate depune o cerere proprie cu privire la fondul cauzei doar în cazurile prevăzute la alin.(2).”

17. Art. 236, alin. (2) din Codul administrativ prevede că:

„Apelul se declară inadmisibil în special când:

- a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel;
- b) apelul este depus în mod repetat;
- c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;
- d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);
- e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);
- f) cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.”

18. Art. 241, alin. (1) din Codul administrativ relevă că:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

19. Art. 242 din Codul administrativ reglementează că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.”

20. Art. 243, alin. (1), lit. c) din Codul administrativ statuează că:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.”

21. Art. 243, alin. (2) din Codul administrativ stabilește că:

„Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

22. Art. 361, alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează următoarele:

„Coparticipanții (coreclamantii, copârții) și intervenienții care participă în proces din partea apelantului se pot alătura la apel, dacă pretențiile lor coincid cu pretențiile apelantului, prezentînd o cerere scrisă. Pentru cererea de alăturare la apel se plătește taxa de stat în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr.213/2023.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că, Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la 20 mai 2024, fiind notificată societății recurente în data de 29 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poștă electronică a Curții de Apel Chișinău, anexat la actele cauzei.

Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că SRL „Maximus Grup” s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs. (f.d.153)

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 243, alin. (2) din Codul administrativ mai sus citat, a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

25. Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în data de 29 martie 2024, SRL „Maximus Grup” a depus cerere de alăturare la apelul depus de Consiliul orașului Vadul lui Vodă.

26. Curtea de Apel Chișinău, reținând că Codul administrativ nu prevede procedura de alăturare la cererea de apel, ci doar depunerea cererii de apel, prin încheierea din 20 mai 2024 a declarat inadmisibilă cererea depusă de SRL „Maximus Grup” de alăturare la apelul depus de Consiliul orașului Vadul lui Vodă împotriva hotărârii din 11 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

27. SRL „Maximus Grup” a criticat argumentele instanței de apel, susținând că, prin declararea cererii de alăturare la apel inadmisibilă, se încalcă dreptul de acces la justiție garantat de 6 § 1 CEDO.

28. Efectuând controlul judiciar al încheierii din 20 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că, instanța de apel neîntemeiat a declarat cererea de alăturare la apel inadmisibilă din considerentele ce succed.

29. Pentru început completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ diferențiază persoanele care pot fi atrase în proces de către instanța de judecată și anume terții obligatorii, care *trebuie* atrași în proces și pot avea o poziție procesuală cu putere de a determina soarta procesului contrară uneia dintre părți și favorabilă celeilalte, precum și terții facultativi care *pot fi* atrași în proces cu drepturi generale de participant la proces.

30. Din materialele dosarului rezultă că, prin încheierea din data de 02 decembrie 2022, Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani, din oficiu a atras în proces în calitate de terţ obligatoriu, SRL „Maximus Grup”.

31. În acest sens instanţa de recurs evidenţiază că, prin art. 205, alin. (5) din Codul administrativ legislatorul a prevăzut dreptul terţului atras în proces, la caz, a SRL „Maximus Grup”, de a înainta atât cereri procesuale, cât şi cereri de alăturare la cererea reclamantului sau a pârâtului cu privire la fondul cauzei.

32. Prin urmare, persoanele atrase în proces pot înainta în mod independent mijloace de apărare şi de atac în cadrul cererii uneia dintre părţi căruia se alătură atunci când pretenţiile acestora coincid şi beneficiază efectiv de toate drepturile procedurale.

33. În acest context instanţa de recurs reţine că, art. 231, alin. (1) din Codul administrativ, prevede procedura de contestare a hotărârii instanţei de fond şi anume că aceasta poate fi contestată cu apel.

34. Astfel, se atestă că posibilitatea depunerii cererii de alăturare la apel nu este prevăzută de Codul administrativ, însă prin prisma art. 195 din Codul administrativ legislatorul a oferit instanţei de judecată posibilitatea aplicării prevederilor Codului de procedură civilă.

35. Prin urmare, regulile stabilite în Codul de procedură civilă se aplică numai în completarea Codului administrativ şi anume în cazul în care normele de drept procedural administrativ nu prevăd careva instituţii care sunt reglementate de către drept procedural civil.

36. În acest caz procedura prevăzută de art. 361 din Codul de procedură civilă este aplicabilă acţiunii în contencios administrativ.

37. Instanţa de recurs menţionează că cererea de alăturare la apel este distinctă de cererea de apel, or aceasta este acceptată dacă coincide cu poziţia apelantului principal fără a trece etapele de punere pe rol şi nu produce efecte juridice în cazul în care apelantul principal îşi retrage apelul primit pe rol.

38. În acest context instanţa de recurs apreciază critic concluzia instanţei de apel precum că prevederile Codului de procedură civilă nu pot fi aplicate prin derogare şi în acţiunile de contencios administrativ, având în vedere că legislaţia administrativă este unicul cadru juridic care reglementează procedura de examinare a acţiunilor în contenciosul administrativ şi reglementează căile de atac, or, terţii obligatorii vizaţi în hotărârea instanţei de fond, prin prisma art. 205, alin. (2), alin (5), art. 195 din Codul administrativ în colaborate cu art. 361 din Codul de procedură civilă, pot formula cerere de alăturare la cererea reclamantului sau pârâtului cu privire la fondul cauzei odată ce pretenţiile lor coincid şi la caz reieşind din conţinutul cererii de alăturare depuse de către SRL „Maximus Grup” aceasta urmăreşte aceleaşi pretenţii de fond pe care le urmăreşte Consiliul oraşului Vadul lui Vodă.

39. În această ordine de idei, instanța de recurs consideră ca fiind întemeiată poziția societății recurente precum că prevederile legale în vigoare îi permit să depună cerere de alăturare la apel.

40. Mai mult, analizând încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 20 mai 2024, se atestă că instanței de apel nu a identificat baza legală în temeiul căreia a declarat inadmisibilă cererea cu privire la alăturarea la apel depusă de către SRL „Maximus Grup”.

41. La fel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține argumentul SRL „Maximus Grup” precum că prin interpretarea oferită de instanța de apel i s-ar îngredi dreptul său de acces liber la justiție. Or, în ordinea instituită de cadrul legal, dreptul de acces la un tribunal presupune caracterul concret și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale. Legislația referitoare la formalitățile și termenele care trebuie respectate pentru a formula o cerere vizează asigurarea unei bune-administrări a justiției și, în special, respectarea principiului securității raporturilor juridice, fapt consfințit și în practica CtEDO, în speța *Bellet v. Franța*.

42. Respectiv, întru evitarea încălcării dreptului recurente la un proces echitabil și accesul la justiție pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime, instanța de recurs concluzionează asupra necesității admiterii recursului depus SRL „Maximus Grup”.

43. Or, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea din 20 mai 2024 nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

44. Din considerentele expuse și având în vedere că încheierea contestată este neîntemeiată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de SRL „Maximus Grup”, a anula încheierea din 20 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei în instanța de apel la etapa primirii pe rol a cererii de alăturare la apel a SRL „Maximus Grup”.

45. Ținând cont de cele expuse și în temeiul 243, alin. (1), lit. c) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Maximus Grup”.

Anulează încheierea din 20 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orașului Vadul lui Vodă, terț Societatea cu Răspundere Limitată „Maximus Grup” cu privire la anularea actului administrativ și se restituie cauza Curții de Apel Chișinău, la etapa primirii pe rol a cererii Societății cu Răspundere Limitată „Maximus Grup” de alăturare la apelul declarat de către Consiliul orașului Vadul lui Vodă.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă